

<i>preek</i>	9 april 2023 (Pasen)
<i>thema</i>	De opstanding en het leven
<i>tekst</i>	Johannes 11:25a: Ik ben de opstanding en het leven.
liturgie:	Zie hoe Jezus lijdt voor mij (Opwekking 706) U zij de glorie, opgestane Heer! (Opwekking 213)
<i>paaskaars aansteken</i>	
<i>gebed</i>	
<i>gesproken votum en groet</i>	
<i>lezen Johannes 20:19-23</i>	In Christ alone my hope is found (Opwekking 575) In de hemel is de Heer (Andre Van Zyl) Heer, U bent El Elohim (Opwekking 333)
<i>kinderen naar hun club</i>	
<i>lezen Johannes 11:20-44</i>	
<i>preek</i>	Door uw genade, Vader, mogen wij hier binnengaan (Opwekking 369) Geen andere naam dan de naam van Jezus (Opwekking 420 refrein) Waar U verschijnt, wordt alles nieuw (Opwekking 832)
<i>gebed</i>	
<i>kinderen komen terug</i>	
<i>collecte</i>	Juicht, want Jezus is Heer (Sela uit Opwekking 174 en 349)
<i>zegen met gesproken amen</i>	

Bijna 2.000 jaar geleden gebeurde er iets onbegrijpelijk.

Als een paar vrouwen naar het graf van Jezus willen om de begrafenis af te ronden, kunnen ze Hem niet vinden. Tot hun grote schrik ontdekken ze dat het graf leeg is. Gaandeweg komen ze erachter dat dat komt omdat Jezus leeft! Johannes vertelt daarover en in zijn verhaal hoor je hoe moeilijk het is om te geloven dat Jezus werkelijk leeft!

We gaan lezen wat er gebeurt aan het eind van die dag. We lezen Johannes 20 vers 19-23:

Op de avond van die eerste dag van de week waren de leerlingen bij elkaar; uit angst voor de Joden hadden ze de deuren op slot gedaan. Jezus kwam in hun midden staan en zei: 'Vrede zij met jullie!' Na deze woorden toonde Hij hun zijn handen en zijn zij. De leerlingen waren blij omdat ze de Heer zagen. Nog eens zei Jezus: 'Vrede zij met jullie! Zoals de Vader Mij heeft uitgezonden, zo zend Ik jullie uit.' Na deze woorden blies Hij over hen heen en zei: 'Ontvang de heilige Geest. Als jullie iemands zonden vergeven, dan zijn ze vergeven; vergeven jullie ze niet, dan zijn ze niet vergeven.'

Vandaag staat centraal wat Jezus een dag of tien voor zijn opstanding zegt.

Als zijn vriend Lazarus gestorven is, zegt Hij: *Ik ben de opstanding en het leven.* Deze woorden staan in deze dienst centraal.

We lezen Johannes 11 vers 20-44.

Lazarus staat op uit de dood. Die opstanding wordt heel beeldend beschreven.

Lazarus komt overeind. Moeizaam strompelt hij naar boven, de spelonk uit. Hij kan zich niet zo gemakkelijk bewegen omdat zijn handen en zijn voeten met linnen omwikkeld zijn. Hij kan nauwelijks iets zien omdat er een doek voor z'n gezicht hangt. Zo strompelt hij uit de spelonk waarin ze hem hadden neergelegd. Het wordt zó beeldend beschreven!

Je ziet het haast voor je.

Johannes neemt veel tijd om het verhaal te vertellen. De ooggetuige vertelt wat hij gezien en gehoord heeft. Hij heeft het opgeborgen in zijn herinnering en hij vertelt hier wat hij heeft meegemaakt. Dat doet hij zó dat je het gevoel hebt of je er zelf bij bent.

Beroemde kunstschilders hebben daar dankbaar gebruik van gemaakt.

Rembrandt heeft deze gebeurtenis meermalen getekend en geschilderd. Hij heeft het ook een keer op een ets vastgelegd. Op die ets zie je Jezus in het middelpunt staan. Verder zie je allemaal mensen die naar Lazarus kijken en die zien hoe hij overeind komt. Ze zijn geschokt. Je krijgt de indruk dat ze deze gebeurtenis nauwelijks kunnen verdragen omdat het hun te veel is.

Deze ets kreeg Vincent van Gogh toegestuurd door z'n broer. Vincent was toen opgenomen in een psychiatrische inrichting. Hij maakte aan de hand van de ets van Rembrandt een schilderij. Op dat schilderij zie je Lazarus die overeind probeert te komen maar het lukt nog niet zo erg. Sommigen denken vanwege de baard van Lazarus dat dit een zelfportret van Van Gogh is: Van Gogh die zich vereenzelvigd met Lazarus die vastgebonden ligt. Jezus blijft buiten beeld. Je ziet bij Van Gogh wel de zon. En verder zie je de twee zussen van Lazarus die hem proberen te bereiken.

Zo zijn er veel meer tekeningen en schilderijen van de geschiedenis van Johannes 11.

Laten we deze geschiedenis gebruiken om Jezus te horen spreken, onze Heer, die dood was en *Hij leeft!*

Iedereen weet zeker dat Lazarus gestorven is.

Hij was ernstig ziek. Ze hebben voor Hem gebeden. Ze hebben er alles aan gedaan wat ze konden om zijn leven te redden. Ze hebben zijn vriend (Jezus) nog te hulp geroepen. En toen kwam dat vreselijke moment dat ze Lazarus moesten laten gaan omdat hij stierf. Op de dag dat hij gestorven is, hebben ze hem in zijn graf gelegd. Zijn graf is een spelonk waar je in kunt komen via een gat in de grond. In die spelonk hebben ze hem neergelegd. Over het gat hebben ze een steen gelegd zodat er geen wilde dieren bij kunnen komen. Dat is allemaal direct op de sterfdag van Lazarus gedaan.

Maar ze laten Marta en Maria niet alleen.

Dagelijks zijn ze bij hen om samen met hen te weeklagen. Een hele week zullen ze daarmee doorgaan. De familie is erbij, de mensen uit het dorp zijn erbij, en ook vrienden uit Jeruzalem zijn erbij. Ze zijn dagelijks met een hele club aanwezig. Ze delen de pijn over de dood. Deze man is te vroeg gegaan. Hij was te jong. Het had nog niet moeten gebeuren. Eerst had hij moeten trouwen en kinderen moeten krijgen. Maar hij is nu al gegaan; veel te vroeg; en hij leeft niet eens voort in zijn kinderen. Dat doet zo'n pijn. Die pijn delen ze met elkaar. Dat doen ze nu al vier dagen.

Zo is er een hele groep aanwezig als Jezus bij het graf is.

Niemand verwacht iets speciaals van Jezus, ook Marta niet. Ze is er heilig van overtuigd dat Lazarus zal opstaan. Dat zegt ze in haar verdriet en het troost haar. Later gaat dat gebeuren; ze weet het zeker. Maar ze verwacht niet dat Jezus nu iets gaat doen. Niemand verwacht dat. Ze zijn hier om de pijn te delen over de dood.

Maar dan wil Jezus dat de steen wordt weggehaald.

Hij is bij het graf. Hij staat te kijken naar de steen. "Haal de steen weg!" zegt Hij ineens. Marta schrikt ervan. Ze is helemaal geschokt. De steen van het graf? Dat moet je niet meer doen. Daar is het echt te laat voor want hij ligt er al vier dagen! "Haal de steen weg!" zegt Jezus. Hij herinnert aan hun gesprekje van zojuist. "Je zult Gods grootheid zien als je gelooft". En Marta gelooft! Ze gelooft dat Jezus de messias is, de Zoon van God die naar de wereld zou komen (vers 27). Ze laat de steen weghalen. Met vereende krachten tillen ze de steen op en sjuouwen ze hem aan de kant zodat het graf openligt.

Jezus zoekt contact met zijn Vader.

Hij kijkt omhoog en Hij spreekt zijn blijdschap uit dat God Hem altijd verhoort. Iedereen

moet dat horen want iedereen moet leren geloven dat Jezus door God gezonden is.

En dan gebeurt het:

Hij roept Lazarus naar buiten.

De dode gehoorzaamt. Hij wordt wakker en hij gaat overeind zitten. Hij probeert op te staan. Moeizaam komt hij naar boven geklommen. Het gaat heel lastig want het linnen waarin hij voor zijn begrafenis gewikkeld is, zit hem in de weg. Dat zijn de doodsbanden waarin hij vastzit en waarvan hij bevrijd moet worden. De omstanders staan er als verstart naar te kijken. Ze steken geen poot uit om hem te helpen. Jezus schudt ze wakker uit hun verstarring en zet ze aan het werk. Ze maken de banden los. Ze zorgen ervoor dat Lazarus er niet langer door belemmerd wordt, en ze laten hem gaan.

Het is duidelijk wie de Heer is van het leven: dat is Jezus!

Jezus roept *Lazarus* naar buiten. Maar een paar weken later heeft *Jezus* niemand nodig om Hem uit zijn graf te roepen want Jezus komt er uit zichzelf uit.

Bij *Lazarus* moeten de omstanders de linnen doeken losmaken waarin Lazarus is gewikkeld. Maar *Jezus* heeft een paar weken later geen hulp nodig om uit de doodsbanden los te komen; Hij doet het zelf. Hij is de Heer van het leven.

Hij geeft ons het leven.

Voor Lazarus en Maria en Marta is het heel mooi dat Lazarus mag opstaan uit de dood.

Door aan Lazarus het leven terug te geven, laat Jezus zien dat Hij echt van het leven houdt. Maria en Marta hoeven niet verder met de pijn om de vroege dood van hun broer. Ze mogen met hem verder leven. Ineens ligt weer een heel leven voor hen open. Ze kunnen samen blij naar de tempel gaan en God dank brengen. Wat een geluk.

Maar als je je inleeft in dat geluk, wat gaat de pijn dan schrijven van mensen bij wie Jezus niet langskomt en niet zegt: maak het graf eens open! Wat doet het je pijn dat wij op de kalender de sterfdata hebben staan van mensen van wie wij zo gehouden hebben, en dat die sterfdata blijven staan.

Je kunt heel gemengde gevoelens hebben bij deze geschiedenis van Lazarus. Maar dat geldt net zo goed voor de direct betrokkenen.

Het is mooi dat Lazarus uit de dood mag opstaan, maar daar zit ook een moeilijke kant aan.

Lazarus heeft samen met zijn zussen geworsteld vanwege zijn ziekte. Ze verlangden er zo naar om samen verder te mogen leven. Maar de artsen konden niets meer voor hem doen en Jezus liet (te lang) op zich wachten. Ze hebben zich overgegeven aan Gods genade en zo is Lazarus gestorven, in het vaste geloof dat hij op de laatste dag van de wereld zou opstaan uit de dood.

En nu is Lazarus ineens weer terug. Vanuit het hemelse geluk wordt hij teruggesleurd naar de aardse werkelijkheid. Hoe moet hij daarmee in het reine komen? Hij had de ellende afgelegd en de volmaaktheid al bereikt, maar nu moet hij weer verder met een onvolmaakt lichaam te midden van onvolmaakte mensen in een onvolmaakte wereld. Hoe moet dat? En hoe is dat voor z'n zussen?

Johannes zwijgt over al deze dingen.

Dat wil niet zeggen dat het dus fout is om hierover na te denken! Het is best wel goed om je in te denken wat deze geschiedenis voor gevolgen had voor de direct betrokkenen. Maar:

Johannes is vooral gericht op Jezus.

Hij wil voortdurend vertellen wat Jezus doet en zegt. Het doel van zijn evangelie is namelijk dat je *gelooft* dat Jezus de messias is, de Zoon van God, en dat je door te geloven *leeft* door zijn naam (Johannes 20:31).

Jezus laat een paar weken voor zijn opstanding twee dingen zien:

a) Jezus is de Opstanding.

Hij zegt: “Wie in Mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft” (vers 25b). Dat is een belofte die geldt voor alle gelovigen. Als je gestorven bent is je leven nog niet voorbij want je zult *opstaan*. Jezus laat je *opstaan*, op de laatste dag. Bij Lazarus krijg je daar alvast een voorproefje van. Dat is al mooi, maar het wordt dus nog veel mooier.

b) Jezus is het Leven.

Hij zegt: “Ieder die leeft en in Mij gelooft zal nooit sterven” (vers 26a). Dat is ook een belofte die geldt voor alle gelovigen. Als je leeft zal de dood je leven niet afsnijden want de dood is *geen muur* waartegen je jezelf te pletter loopt maar *een deur* waardoor je naar het eeuwige leven gaat.

Hij belooft het leven.

Hij heeft onder die belofte een stevige streep gezet door zelf op te staan uit de dood. Elke eerste dag van de week (en vandaag heel in het bijzonder) vieren we dat Jezus leeft. Daar draait het om in de kerk. We vieren het leven!

Halleluja!

Amen!